

Speciaal voor Amsterdamse

Het Parool struikt door de schatkamer van de Amsterdamse sport en stuit op wonderlijke verhalen.

STEVEN VAN DER GAAG

'Kan ik even?" Met een hupje begeeft Lolke Bierma (54) zich naar zijn clubgenoten op het veld van het Nationaal Rugby Centrum op sportpark De Eendracht. Breedgeschouderde mannen of vrouwen ontbreken echter. De eerste dinsdag na de zomertijd is een heuglijke dag voor de leden van de Kaatsclub Amsterdam. Na maanden trainen in de zaal kunnen ze eindelijk naar buiten. De spelers houden een wit balletje hoog in hun handpalm. Ze praten Fries. Wie zijn rug naar de stad keert, luistert en kijkt naar de zon die achter de

'De kaatsbaan lag tussen de huidige Servetsteeg en de Pijlsteeg'

polder zakt, waant zich voor even in Friesland.

Als kleine jongen liep Bierma met dat balletje in de hand naar school in Holwerd en droomde van de beslissende slag tijdens de PC te Franeker, het Wimbledon van het kaatsen. "Ik was helaas niet goed genoeg, want een topkaatser kan 30.000 euro per jaar verdienen," zegt hij voor de training.

Bierma trok naar Amsterdam. Hij zou niet meer terug willen, maar het kaatsen heeft hem nooit losgelaten. Al decennia dient hij hier de kaatsclub, tegenwoordig als voorzitter.

Reeds in 1500 kende de hoofdstad een kaatsbaan. Bierma: "Die lag bij Krasnapolsky, tussen de huidige Servetsteeg en de Pijlsteeg."

De oudste balsport van Amsterdam was eerst voor de elite, maar werd tot veler afgrijzen overgenomen door het volk. Dat speelde ook op pleinen en tegen kerkmuren. De sport vond zijn weg in het land, raakte uit de gratie, maar werd halverwege de negentiende eeuw in Friesland nieuw leven ingeblazen. Daar groeide kaatsen uit tot dé zomersport.

Buiten Friesland is het een kleine

Nynke Brandsma en Lolke Bierma met de prijzen op het clubvaandel.

sport. De vele kaatsverenigingen worden vooral gerund door "emigranten". Bierma heeft daarom een aantal attributen meegenomen voor een beginnerscursus. Hij pakt eerst het leren balletje tussen duim en wijsvinger. "Handwerk. Gevuld met koeienhaar. Vroeger maakte Piet de Groot ze voor ons, een agent uit de Spaarndammerbuurt. Het leer van die witte politiejassen was ideaal."

Een timmerman in de club maakte ooit het scorebord in de vorm van een telegraafpaal. Zo komen we bij het spel tussen twee teams (parturen) van drie spelers. De opslagpartij slaat de bal met blote handpalm richting

perk – een rechthoekig vak waar twee man van de perkpartij klaar staan met een leren handschoen, de want – om de bal zo hard of slim mogelijk te retourneren. "Toppers slaan de bal hier over de tribune," zegt Bierma.

Een bal over de lijn is een score, net als bijvoorbeeld een 'ace'. Als een partij zes punten heeft, is het wisselen. De telling lijkt op tennis. Bierma hangt de houtjes en bordjes aan de telegraafpaal. In staccato: "Via twee, vier en zes punten kun je een half spel winnen. Twee keer een half spel, maakt een spel. Drie spel betekent wedstrijd."

De successen zijn op het clubvaan-

del geprikt. Elke medaille haalt. "Maar dit is de laatste voor Lolke Bierma. "Vierde bij de Kaatsclub Amsterdam in 2007."

Amsterdam had zijn Frieze geweld genesteld erbij: "Hoe een koe eekoppen de regionale kroon."

Het oprichtingsjaar 1902 draad in het donker weel gestikt. Vooral op agenten trokken in die werk naar de stad. Ze kregen op het Museumplein een maar bovenal om ons te zijn. En in 111 jaar is er derd. "Het is heerlijk om

voor Amsterdamse Friezen

Brandsma en Lolke Bierma met de prijzen op het clubvaandel.

FOTO MARCELIS

vele kaatsverenigingen worden gerund door 'emigranten'. heeft daarom een aantal attractieve taken voor een beginnende speler. Hij pakt eerst het leren handschoen met de wijsvinger. Het is gevuld met koeienhaar. Toen Piet de Groot ze voor de eerste keer zag, werd hij er niet van overtuigd. Hij leerde van die witte politieagenten dat het een goed idee is om de club te versterken met een clubvaandel.

De club maakte een clubvaandel in de vorm van een rechte hoek. Zo komen we bij het clubvaandel met twee teams (parturen) en twee spelers. De opslagpartij slaat met de blote handpalm richting

perk – een rechthoekig vak waar twee spelers van de partij klaar staan met een leren handschoen, de want – om de bal zo hard of slim mogelijk te retourneren. "Toppers slaan de bal hier over de tribune," zegt Bierma.

Een bal over de lijn is een score, net als bijvoorbeeld een 'ace'. Als een partij zes punten heeft, is het wisselen. De telling lijkt op tennis. Bierma hangt de houtjes en bordjes aan de telegraafpaal. In staccato: "Via twee, vier en zes punten kun je een half spel winnen. Twee keer een half spel, maakt een spel. Drie spel betekent wedstrijd."

De successen zijn op het clubvaan-

del geprikt. Elke medaille is een verhaal. "Maar dit is de mooiste," zegt Bierma. "Vierde bij het NK senioren in 2007."

Amsterdam had zich tussen het Friese geweld genesteld. Bierma was erbij: "Hoe een koe een haas vangt, kopten de regionale kranten."

Het oprichtingsjaar 1902 is met gouden draad in het donkerblauwe fluweel gestikt. Vooral onderwijzers en agenten trokken in die periode voor werk naar de stad. Ze kwamen samen op het Museumplein om te kaatsen, maar bovenal om onder Friezen te zijn. En in 111 jaar is er weinig veranderd. "Het is heerlijk om even Fries te

praten," zegt secretaris Ny Brandsma na afloop in de kantine van rugbyclub AAC.

Bierma is niet graag allochtoon in zijn eigen land, zoals hij dat zelf noemt. Maar ondanks vele clinics en initiatieven als de jaarlijkse Vonkparkpartij beklijft kaatsen niet alleen in de stad, maar er niet mee opgroeit.

Zijn laatste troef is het muurkussen. Populair in New York. "Een spel van squash met de handen. Kan binnen en buiten."

Hij ziet het al voor zich. "Een wedstrijd in de Beurs van Berlage, niet van de Pijl- en Servetsteeg. Dat zou mooi zijn."